

ÁRA 1000 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 41.000 K.
Félévre 21.000 K. Negyedévre 10.500 K.
Egyes szám ára ... .. 1.000 K.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 13. szám.

Vasárnap, március 30.

Két tábor.

Hetvenhét párt van ebben a csonka országban. A parlament baloldali padjain minden második ember pártvezér. Ezek az apró-cseprő pártok úgy változnak, mint a kaleidoszkóp képe. Csak arra való, hogy az egyszerű magyar embert zavarba hozzák. Minden héten más nevet vesznek föl s még Kossuth Lajos emlékét sem hagyják békében, ha a kortescél úgy kívánja. Furcsa is, hogy most azok lettek 48-asok, akik annakidején, mikor volt értelme a 48-as politikának, mindig 67-esek voltak. Szövetkeznek ezek a pártocskák blokkban, szövetségben. Majd vezérkari főnököt választanak s megint ellenzéki «frontot» alakítanak. Bezzeg az igazi fronton kevesen voltak közülük.

Lássunk hát tisztán. Hiába van a sokféle párt, mi csak két tábort látunk az országban. Egyik tábor az ok nélkül is elégedetlenkedők tábora, akik mindenért a «kurzust» (így hívják

a liberálisok a keresztény nemzeti irányzatot!) okolják, még a hosszú télért is. Minden alkalmat fölhasználnak, hogy az elégedetlenséget szítják, mert céljuk — a forradalom. Ebben a táborban egyesülnek mindazok, akik visszakívánják az októberi fölforgatást és a zavarosban való halálszást, mikor a munkátlanságért napidíj járt és megszűnt a személy- és vagyonbiztonság. Titokban örülnek, ha a korona esik és a drágaság emelkedik, csak azért, hogy annál jobban lár-mázhassanak.

Ha valaki nem látott eddig tisztán, annak is lehullott a hályog a szeméről március 16-án, mikor a fővárosban ennek a forradalmi tábornak legszélsőbb csapatai Kun Béla és a proletárdiktatúra mellett tüntettek. A patkányok előbújtak, mert azt hitték, hogy az idő már érkezett újból a lázadásra. Csalódtak. A rendőrség azonnal szétverte őket. De a magyar polgárság (s mi ideértjük a hazafias munkásságot is!) föleszmélhet, hogy a forradalmi erők ellene készülődnek.

Képek a tenyészállatvásárról.

Balról: Wenckheim László gróf jébkési uradalmából első díjat nyert kosok. — *Jobbról:* A pötrétei uradalom (Zala megye) első díjat nyert cornwall-kanjai.

A forradalmi táborral szemben áll — a magyar polgárság tábora, melynek gerince a falusi gazda- és földművesnép. Ez a tábor okult az öt éve történeten és nem szövetkezik a nemzetköziesekkel, még alkalmilag sem. Ez a tábor összegyűjti pártkülönbség nélkül azokat, akik újra akarják építeni ezt az országot. Tudja ebben a táborban mindenki, hogy ez áldozatok nélkül nem megy. Tudja azt is, hogy ma az országot vezetni a legnehezebb s ezért nem ül föl az izgatónak. Bizalommal tekint az ország jövője felé s elítéli azokat a «polgári» politikusokat, akik legtöbbször személyes sértett hiúságból a szélsőbaloldallal együtt harcolnak az országot újraépítő munka ellen. Ebben a táborban, mely az ország kilencven százalékát teszi, megvan az elszántság, hogy minden eszközzel meg fogjuk akadályozni, hogy az a másik tábor fölforgassa az országot s nyakunkra hozza újra Galicia vörös hóhérait.

Az ország népe így gondolkodik. De adják tudtukra a választók ezt a magukról megfeledezett képviselőiknek is!

Budapest, március 29.

Nem akar katonát látni a devcseriek képviselője, Rupert Rudolf. A nemzetgyűlésen alig hangzott el károsabb beszéd az elmúlt években, mint az övé, melyben a nemzeti hadsereg hazabocsátását követelte. A devcseri képviselőnek nincs jelentősége a politikai életben. Még az sem ad súlyt külön egyéniségének, hogy az októberi forradalmat visszavágó — úgynevezett — «Kossuth»-párt elnöke. Hiszen az egész forradalmi párt négy, vagy öt jelentéktelen képviselőből áll. De szabad ilyen embereknek Kossuth nevét fölvenni, akik a nemzeti hadsereg ellen beszélnek? Hiszen Kossuth Lajos maga volt a nemzeti hadsereg megeremítője; aki ezt a hadsereget bántja, az Kossuth emlékeit is sérti. Rupert legjeljebb Linder Béla örökébe léphet, aki 1918 november elején szétzüllesztette a hadsereget ezekkel a szavakkal: «Nem akarok katonát látni!» Utána jött a felfordulás, fosztogatás és nyomor. Most is ezt akarják?

*

Hosszú tél után nehezen jött el a tavaszi napsugár. A magyar gazdasági élet egén is nehezen tavaszodik. A népszövetségi pénzügyi bizottságának tagjai befejezték a kölcsönügyben munkájukat Budapesten s elutaztak. Most már a magyar törvényhozásra vár, hogy a munka sikerrel végződjék. Meg kell adni a kormánynak a fölhatalmazást a kölcsönfölvételre, hogy pénzügyi bajaink orvoslása megkezdődjék. Óriási felelősség hárul a magyar törvényhozásra, ha ezt a fölhatalmazást kellő időben meg nem adja a kormánynak. Hiszen ettől függ, hogy pénzünk értéke végre állandósuljon, a drágaság megszűnjék, a becsületes munka után eljen mindenki, a spekulánsok pedig pusztuljanak. Ha akadnak politikusok, akik ezt a fölhatalmazást obstrukciós fecsegéssel, vagy rosszakarattal késleltetik, a magyar nép azokat fogja felelősé tenni a fenyegető újabb nyomorúságról, melytől Bethlen István munkája immár megmentené a nemzetet.

Influenza utáni köhögést, tüdőhurutot gyógyít Inhalatórium Asthma Gyógyintézet. Dr. Glück Budapest, Andrassy-út 87. Telefon 123—82.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Fontos törvényhozási intézkedésekkel és pénzügyi tanácskozásokkal telt el az elmúlt hét. A nemzetgyűlés végre valahára végzett a *korona értéksökkenésének megállításáról* szóló *törvényjavaslattal* s a kisebbségi pártok szónokai belátták, hogy végnélküli beszédekkel, pusztán csak pártpolitikából úgy sem akadályozhatják meg ennek a fontos törvényjavaslathoz törvényerőre emelkedését.

A valorizációs javaslat megszavazásával egyelőre véget értek a nyolcórás ülések.

Alighanem azonban ismét sor kerül rájuk, mert a kormány, amint benyújtotta a külföldi kölcsönnel kapcsolatos pénzügyi javaslatokat, *ismét lépéseket fog tenni az ülések meghosszabbítása iránt.* A Magyarországra kiküldött Népszövetségi Bizottság ugyanis pénteken éjszaka befejezte működését s *szombaton már el is utazott Budapestről.* A Népszövetségi Bizottság munkájának végeztével a kormány most már a legsürgősebben megszövegezteti a külföldi kölcsön felvételéhez szükséges úgynevezett *felhatalmazási javaslatot* és azt az *új költségvetéssel* s a magyar nemzeti *Jegybank* felállítására vonatkozó törvényjavaslattal együtt a nemzetgyűlés elé viszi, hogy még március 31-ike előtt e javaslatok törvényerőre emelkedhessenek.

A Népszövetségi Bizottság kétheti itt tartózkodása alatt igen nagy munkát végzett.

Letárgyalta a Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetére vonatkozó összes kérdéseket és meghallgatott minden gazdasági érdekeltiséget. Így legutóbb az *Országos Földbirtokrendező Biróság* elnökeivel is tanácskozott. A Népszövetségi Bizottság közvetlenül elutazása előtt ismételtlen hangzottatta azt, hogy *Magyarország pénzügyi újjáépítésében különös tekintettel kell lenni a mezőgazdaság érdekeire s az új Jegybank felállításánál is ezt a szempontot kell érvényesíteni.*

A külföldi kölcsönnel szorosán összefügg

a belföldi kölcsön ügye

is. Ebben a tekintetben az elmúlt héten a kispapárt tizenkettes bizottsága fontos lépéseket tett, mert *állást foglalt a mezőgazdaság érdekei mellett és a kormányt arra kérte, hogy a kisembereket védje meg a kölcsön igazságtalan kirovása ellen.* Így azután *letérimumot* állítottak fel, amely szerint a kölcsön alól mentesítettek azok, akiknek az 1923. évre kivetett jövedelmi- és vagyonadója az ötvenezer koronát nem haladja meg. A tévesen kivetett jövedelmi- és vagyonadó-alap ellen pedig az adófelszámamlási bizottságok előtt lehet majd orvoslást keresni. A legfontosabb a belföldi kölcsön feltételeinél az, hogy

a hátralevő kölcsönösszegeket csak június végével kezdik beszédni,

aminek az a célja, hogy *a mezőgazdák aratás után fizethessenek.* A tizenkettes bizottság javaslatai felett még a kispapárt dönt s utána a kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a kölcsön méltányos kivetésére és behajtására.

A nemzetgyűlés rövidesen még egy fontos agrárkérdésben fog határozni a közeli jövőben. A földbirtokreform módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, a *földreformnovellát* ugyanis a kormányzó úr Ófőméltósága visszaküldötte a nemzetgyűlésnek, hogy a tisztviselők és katonák földigénylésére vonatkozóan hozzanak újabb határozatot. A nemzetgyűlés egyesített bizottságai a javaslatot újra letárgyalták és úgy döntöttek, hogy

méltányos esetekben a tisztviselők és frontszolgálatos katonák is földhöz juttathatók legyenek.

Az ilyen formán módosított novellát a nemzetgyűlés most már rövidesen letárgyalja.

A földművelésügyi miniszter új törvényjavaslatot nyújtott be a mezőgazdasági balesetbiztosításról, amely szerint a mezőgazdasági bér munkásokra kiterjesztik mindazokat a jótéteményeket, amelyeket a törvények és rendszabályok munkaközben, vagy annak következtében származó balesetek áldozatainak kártalanítására biztosítanak. Ugyancsak törvényt nyújtottak be arra is, hogy tizennégy éven aluli gyermekeket gazdaságokban csak az iskola látogatására megszabott időn túl lehet alkalmazni gazdasági munkára.

A nagy nemzeti ünnepen, március 15-én, a hazafias tüntetések rendjét visszatartóan és durván zavarta meg a szociálisták zavargása.

A nemzetközi szocializmus budapesti vezetői ugyanis a szervezett munkásság néhány csoportját felvezették a szabadság nagy ünnepén a Petőfi-szoborhoz s ott uszító beszédekkel mondtak a tömegnek. A hatás nem is maradt el. A beszédek elhangzása után, ahelyett, hogy a csöcselék szétoszlott volna, kommunista tüntetést rögtönzött és a proletárdiktatúrát s Kun Bélát éltetve vonult végig Budapest utcáin.

Persze nem sokáig garázdálkodhattak, mert megjelent a rendőrség s erőlyes fellépéssel véget vetett a hazafiatlan és nemzetellenes tüntetésnek. Az eset azonban annyira jellemző a szociálistákra, hogy az egész közvélemény felháborodva kívánta a gyalázatos eset megtorlását.

A kiscgazdapárt értekezleten foglalkozott a dologgal

és Bethlen István gróf miniszterelnök a hozzá intézett kérdésekre ki is jelentette, hogy a rendbontókkal szemben a legszigorúbban fog eljárni. Ugyanígy nyilatkozott Rakovszky Iván belügyminiszter is a nemzetgyűlésen, amikor meginterpellálták őt a tüntetés ügyében. A belügyminiszter megállapította, hogy az egyik szociálista nemzetgyűlési képviselő a Petőfi szobrán elhelyezett nemzeti színű szalagokat sallangnak nevezte.

— Vörös szegfűvel a gomblyukban a magyar nemzeti szallagot sallangnak nevezni gyalázat, — mondotta a belügyminiszter

s egyúttal kijelentette, hogy a lázítókat ki fogják nyomozni s a kommunista veszedelem ellen a polgárságot minden eszközzel meg fogják védelmezni.

Pesthy Pál, az új igazságügyminiszter elfoglalta hivatalát és székfoglaló beszédében a törvények pártatlan alkalmazását hangoztatta. Az új igazságügyminisztert a kiscgazdapártban is lelkesen ünnepelték a legutóbbi pártvacsorán, úgyszintén Zsitvay Tibort, az újonnan megválasztott nemzetgyűlési alelnököt is.

+MEZŐGAZDASÁG+

A tavaszi vetésről.

Irta: Grábner Emil.

A késői kítavasodás sok veszedelmet hozhat reánk. Sőt nemcsak hozhat, hanem már most is nagy árokot okoz, mert még március közepén is, amikor e sorokat írom, a tél fagya akasztja meg a munkánkat.

Mi lesz abból a tavaszi búza-, árpa- és zabvetésből, amely legjobb esetben csak március végén kerül a földre? Mikor aratjuk azt, ha 2—3 kéttel később kerül a földre. Nem aratunk-e kényszerérett termést? Ez a józan, számitani tudó és előrelátó gazdának komoly gondot okoz.

Nagyon természetesen, mert az ilyen fokban késői kítavasodásból jó nem származhatik. Sokat segíthet a bajon az, ha meleg, esős tavaszt kapunk, aminek révén a vetések gyorsabb fejlődésével behozhák a kényszerülten késői vetés káros hatását, de ez csak csodatétel és a gyenge vagy rossz munkalátú földek még így is nagy hátrányban vannak.

Most válik el a jó munka haszna a silánytól. Mert bár a jó munka után sem lehet ilyen késői vetés esetén

teljes eredményt várni, ha hideg és száraz lesz az április és május, mégis jobban meg fog a jó munkával végzett vetés a viszontagságokkal küzdeni és ha kedvező idő jár reá, sokkal nagyobb termést fog az szolgáltatni.

Aki már ősszel fölszántotta a kora tavasziak alá szánt földjét, annak kítavasodáskor könnyű sora van, mert amint megenyhül az idő, elfogcsolja és veti a földjét. Nem kell szántania; korábban kerül a vetése a földre és a mi fő, jó munkába.

Figyeljük csak meg, milyen lesz az idén az ősszel szántott földben a vetés és milyen ott, ahol csak tavasszal szántanak. Az utóbbiak baján most már nem lehet segíteni, de jó okulás lehet az a jövőre.

Erre most már kár több szót vesztegetni, de nagyon fontos az, hogy mit tehetünk a késői kítavasodás folytán megkésített vetéseket károsító veszedelmek elhárítására. Ez még némiképen a kezünkben van és aszerint lehet jobb vagy rosszabb a tavaszi kalászos termésünk, amely mértékben jól vagy kevésbé jól végezzük azok vetését és vetésápolását.

A kövőbb, jobb trágyaerjű földön könnyebb a gazda helyzete, mert ott a vetés csak némiképen kedvező időjárás esetén gyorsabban fejlődik.

A gyorsabb fejlődés biztosítja késői vetés esetén leginkább a termés sikerét, mert ha nem kegyelem az időjárás lassan beérlelő nyárral, a megkésített vetéseket megaszalja a júliusi hőség és silány termék ennek az eredménye.

Aki az első tavaszi napokon azonnal vethet (őszi szántás), az már ezzel nagyon sokat nyer, mert a korábbi vetés hamarabb fejlődik. További lehetőségünk a tavaszi kalászosok fejlődésének gyorsabbítására a sorbetrágyázás, vagyis erre alkalmas vetőgépekkel vagy akár a vetőmaggal összekeverve sorba vetett műtrágyázás, minek révén a fiatal növények kezdetől fogva gyorsabban fejlődnek.

Ha elég kövér a föld, akkor csak superfoszfáttal, soványabb talajon egyúttal ehhez csilisáletromot is adva végeztetjük ezt a sorbetrágyázást, amellyel valóban jó eredményeket lehet elérni. Erre mult évben az eszterházi uradalomban nagyon értékes tapasztalatokat nyertünk, mert ott a kedvezőtlen időjárás folytán mult évben április elején is szükséges volt tavaszi búzát vetni és ez sorbetrágyázással, egyúttal a megfelelő vetési munkák révén, kataszteri holdanként mégis 14—16 métermázsza magtermést szolgáltatott.

A sorbetrágyázás most már csak ott valószínűleg meg, ahol sorbetrágyázó vetőgép és a megfelelő műtrágya a helyszínen rendelkezésre áll. Ezért ezt csak mellékesen emlitem, a legtöbb helyen más módon kell segítenünk.

Elsősorban sűrű vetéssel, mert ha a tavaszi kalászosokat ritkán vetjük, akkor sokáig tart a bokrosodásuk és emiatt meghosszabbodik a fejlődésük. A sűrű vetéssel tehát sokat nyerhetünk a fejlődés gyorsítása terén, ezért késői vetés esetén nem szabad a vetőmaggal takarékoskodnunk. Bármilyen értékes manapság a vetőmag, ne sajnáljuk azt, mert a természetben néhány hónap múlva fokozott mennyiségben nyerhetjük azt vissza.

Inkább abban takarékoskodjunk, hogy az elvetett vetőmag mind kikeljen, vagyis jó vetőmunkával úgy vessük el azt, hogy a föld felületén semmi sem maradjon belőle és olyan talajrétegbe vessük azt, ahol az gyorsan kikel és megerősödik.

Ez nagyon fontos részlete a vetésfejlődés gyorsításának. Porhanyos, kellőképpen üllepedett földre kell vetnünk, ami ugyancsak az őszi szántással sikerül legjobban, mert ilyen földben gyorsabban kel ki a vetés és erőteljesebben fejlődik, mint a rögsőre szántott, ennek folytán üregek földben, ahol a vetőmag nem nyer megfelelő ágyat a csirázásához.

Vigyázzunk a vetés mélységére. Ha nem a felső, száraz rétegbe, hanem a nedves rétegbe vetjük a magot, azzal is gyorsítjuk a kelést és a fejlődést, de azt is figyelembe kell vennünk, hogy a vetőmag ne kerüljön tulságosan mélyre. Az ősszel szántott földek most még elég nedvesek ahhoz, hogy a megfelelő mélységre vetett mag eső nélkül kikeljen.

A vetés fejlődésének gyorsítására a vetésápolás is jó segítő eszközünk. Ne hengeresszük a gabonavetéseket, mert ez kiszárítja a talajt. A vetésfoglalás előnyös, mint kapálást

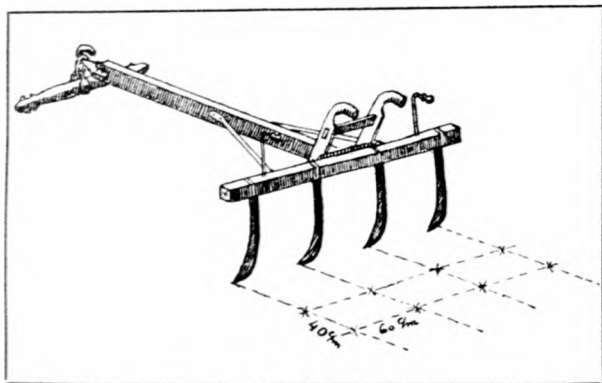
helyettesítő, talajnedvességet megőrző eljárás, de az idén a tavaszi gabonaféléket nem lesz célszerű fogasolni, mert ez az *érést késlelteti*. Inkább a gyomirtásra, különösen az *acatolásra* helyezük a fősúlyt, mert a gyom nemcsak a tápanyagot, hanem a vizet is elvonja a vetéstől. Ez pedig száraz tavaszon nagyon károsítja a termést.

A burgonya ültetése.

Irtó: Kecskés Sándor gazdaiíjú. (Vál, Fejér m.)

A burgonya talajának előkészítése.

Általános oka a rossz burgonyatermesztésnek a hiányos vagy nem megfelelő talajelőkészítés. A legtöbb helyen csak tavaszi szántásba ültetik a burgonyát. Pedig a *burgonyatermés sikerültének fontos feltétele a tarlóhántás és az őszi mélyszántás*, melyeket elhagyni semmiesetre sem volna szá-

Sorjelző
a burgonya ültetéséhez.

bad. Aki ősszel meg nem szántott földbe ülteti burgonyáját, az jó termésre semmi esetre se számíthat. Ezért a tarlóhántást és az őszi mélyszántást el ne mulasszuk. Sok gazda így vélekedik: «minek szántsak ősszel, hisz' a téli eső, hó úgysis összetömi a talajt, tehát akkor úgysis meg kell szántani tavasszal». Nem, tavasszal semmiesetre se szántunk. De annál inkább el ne mulasszuk az őszi mélyszántást, mert az őszi mélyszántású talaj nem szárad ki olyan gyorsan és olyan fokban, mint a sekély szántású talaj s viszont a fölösleges nedvesség is jobban eloszlik, raktározódik benne a jövő évi termés hasznára. A tarlóhántással és az őszi mélyszántással kipusztulnak a gyomok (acat, tarack, perje stb.) is.

Tavasszal, mint azt már előbb is említettem, semmi esetre se szántunk, csak megterhelt fogásokkal járassuk meg, azután könnyű tövisboronával simítsuk el a talaj felületét. Hengerezni ne hengerezünk, mert a burgonya a légjárható, laza talajt kedveli.

A vetőgumó kiválasztása.

A vetőgumó kiválasztása a burgonyánál igen fontos. Sajnos, sokan nem törődnek vele, pedig a jó vetőgumó használatától nagyon függ a termés sikerülte.

A burgonyának nagy az átörökítőképesége: a burgonyanövény a vetőgumó jó és rossz tulajdonságait egyformán örökli, de örökli a betegségek iránti hajlamot is. Ezért a gondos és előrelátó gazda a vetőgumó kiválasztását már az előző év nyarán, kint a burgonyatábláján megkezdi s csak olyan tövek alól szedi össze a vetésre szánt vetőgumókat, amelyeknek termése teljesen egészséges, a gumók lehetőleg egyenletesek, szépen fejlettek s a fő hozama elég jó. A válogatást vermeselés előtt ősszel és ültetés előtt tavasszal meg kell ismételni. Csak teljesen hibátlan és egészséges, tyúktojás nagyságú gumókat válasszunk ki ültetésre.

Vetőgumónak legalkalmasabb a tyúktojás nagyságú; a kis gumók semmiesetre sem alkalmasak vetési célra, mert a burgonyánál is az a szabály, hogy minél erősebb és tápdúsabb az anyanövény, annál jobb és gyorsabb fejlődésre készíti a csirát s később a fiatal növénykét.

Sok helyen divik a vetőgumók szétदारabolása, amely eljárás határozottan helytelen. Igen sokszor még az egész gumó is kevés az erőteljes és a betegségeknek ellenállani tudó növény nevelésére. Hogy tudja akkor ezt a földadatot az egészséges egy része jól teljesíteni! De azt se feledjük, hogy a vágott részekben magunk nyitunk kaput a betegségek csiráinak a behatolására.

A vetőgumók szétvágdosását tehát föltétlenül mellőznünk kell, mert sokkal többet veszítünk a termésben, mint amennyit megtakarítunk a vetőgumóban.

A burgonya ültetésének módja.

A burgonyánál a közönséges eke utáni ültetést kerüjük. Hasonlóképpen igyekezzünk a földünkön minél kevesebb állati és emberi mozgást végezni, hogy földünket fölöslegesen ne tapossuk és tömörítsük, mert a burgonya légjárható és porhanyó, laza talajt kíván.

Nemcsak szépség, hanem a későbbi megmivelés miatt okvetlen arra kell törekednünk, hogy a sorok egyenesek és párhuzamosak legyenek. A szabályos sorok meghúzására sorhúzókat szoktak használni. Egy ilyen sorhúzó mutat be a mellékelt rajz, melyet mindenki elkészíthet vagy készíttethet házilag. A sorhúzót a tábla hosszába és keresztbe megjárattuk és a metszési pontokra ültetjük a burgonyát.

A leghelyesebb ültetési mód a vetőgumóknak kapával készített gödrökbe való elhelyezése. Ez úgy történik, hogy a sorhúzó által keletkezett metszési pontokon kapával kis fészket vágunk s abba elhelyezzük a vetőgumót s végül, mikor már az egész táblát így beültettük, megterhelt boronával vagy szekérodallal behuzatjuk a kis gödröket. Sortávolság legfőképpen attól függ, hogy kézzel vagy géppel kapálunk. A géppel való kapálás mindenestre olcsóbb és jó munka. A sortávolság 45–60 cm. között váltakozik; fogatos művelésnél legalább 50 cm.-nek kell lenni. Az egyes növények a sorokban egymástól 30–40 cm. távolra legyenek.

Ami az ültetés mélységét illeti, ez a talajtól függ. Általában 4–10 cm. közt váltakozik, kötöttebb talajon, amelybe a levegő csak nehezebben tud behatolni, inkább sekélyebbre, 4–6 cm.-nyire ültessük a gumót, míg könnyebb, homokos talajon 10 cm. mélyre.

Baktérium-rothadás.

Az ültetésre használt vetőgumó mennyisége, a fenti sor- és növénytávolságot számítva, kataszteri holdanként 10–12 m termázsa, magyar holdanként (1200 □-öl) 9–11 métermázsa lesz. A vetőgumóval takarékoskodni nem szabad, mert ez nagyon megbosszulja magát a termésben!

Mikor már a burgonya levelei mutatkoznak, járjuk meg a táblát sűrű, de könnyű tövisboronával. Ez azért kell, hogy a talaj felületét megporhanyítsuk, a nedvesség elpárolgását megakadályozzuk, másrészt vele a gyomokat is irtsuk.

A zöldségtakarmányozás elején hasmenés jelentkezik, ha nem kellő óvatossággal térünk át a téli száraztakarmányozásról a zöld etetésre. A hasmenést a zöldségtakarmányok nagy víz-, sav- és sótartalma okozza, melyhez a bélnek hozzá kell szoknia. Ezért eleinte több szénával vagy szalmával keverve etessük a zöldséget a következő napokon mindinkább csökkenthetjük a száraz szalaszt s egy hét múlva teljesen elvonhatjuk. A legelőre is először csak 1 órára, másnap 2 órára hajtsuk a jószágot s így lassankint szoktassuk hozzá ahhoz, hogy az egész napi takarmányát ott gyűjtse össze.

Fusarium rothadás.

A napraforgót csak kicsinyben, mint szegélynövényt szokták termelni. Ezért rendszerint későn vetik s későn érkezik is be. Ennek az a magyarázata, hogy mire a szirmok megszáradnak és a tányérok háta sárga, vagyis megérik, a madarak már ki is csépelelték. A madarak által okozott károk azonban csak ott jelentkeznek, ahol mint szegélynövény kevés növény van egy földön s ezek is későn érnek be. Ha a napraforgót oly nagyobb táblákon termeljük, mint a tengerit, ez a kár viszonylag lényegesen csökken. Ilyenkor korai féleségeket vehetünk, melyek korábban érnek be. Mire a környéki madarak észreveszik s odacsődülnek, már le is arathatjuk.

Burgonyavészes (phytophthora) rothadás.

A burgonya rothadása. A rothadás következtében igen nagy kárt szenvednek a termelőgazdák, mert nem ritkán az elvermelt termésnek 80—90 százaléka semmisül meg a tél folyamán. A baj ellen csak úgy védekezhetünk, ha tudjuk az okát. A szakértők a burgonyának kétféle rothadását különböztetik meg. Egynélemly esetben ugyanis a gumó kívül befelé haladó rétegben nyálkás-pépszerű anyaggá változik. Ennek okai baktériumok, melyek némely helyen már a kiszedés előtt megindítják romboló munkájukat, de legtöbbször csak a kiszedett és elvermelt burgonyát rothasztják. Annál gyorsabb a nedves rothadás, minél melegebb és nedvesebb a burgonya környezete. A baktériumok a parás héjon nem tudnak behatolni, hanem csak a héjon esett sérüléseken. Ezért indokolt a burgonyát sérüléstől, zúzódástól védeni és csak jól kiszárvítva elvermelni. Más esetben a rothadó burgonya nem puha péppé esik szét, hanem összezsugorodik s szövete paraszzerű, taplószerű anyaggá változik. E száraz rothadás okozói a burgonyavészgomba és a fusariumgomba. A kórokozó gombák egyik gumóról a másikra terjednek. Bárhol lássunk tehát ilyen rothadó burgonyagumót, azt azonnal távolítsuk el a halomból és semmisítsük meg. Különösen gondosan nézzük át a vetőgumókat!

A burgonyavész ellen úgy védekezünk, hogy a zöld lombot virágzás előtt 1/2 százalékos, virágzás után pedig előbb 1 1/2 százalékos, még később 2 százalékos bordói lével permetezzük vagy pedig a Burgol nevű porral beporozzuk a zöld lombot, úgy mint ez a szőlő kénporozásánál szokás.

A varjú kártétele sok vitára adott alkalmat. A gazda károsnak, az ornithologus (madarász) hasznosnak tartja. Letelmódját figyelembe véve majd hasznosnak, majd károsnak találjuk. Káros, mert a gyümölcsöket kivétel nélkül kedveli még zöld állapotukban is. Az apró pelyhes csibéket is elragadja, ha a kotló nem száll elég bátran szembe vele; az énekes, tehát hasznos, madarak fiókáit is megeszi; a barázdában lapuló kis nyúl is gyakran lesz áldozatává. Kára különösen ott nagy, ahol sok a varjú. Ilyenkor valóságos csapásként jelentkezik. Haszna annyi volna, hogy fiókáit rovarral eteti, miért is szántáskor az eke nyomán haladva a kifordított pajort, rovarláncokat felszeli. Egérjáráskor az egereknek válik ellenségévé az ölyvvel és vércsével karöltve. Kétségtelen, hogy ezen okból némi kiemélet érdemelne. Azonban a rovarokat az éneklő madarak is pusztítják és ezek csak ezt pusztítják, a rovarpusztításhoz tehát nincs okvetlenül szükség a varjakra, amelyek csekély hasznuk mellett sok kárt okoznak. Nyugodtan mondhatjuk tehát, hogy a varjú — inkább káros lévén, mint hasznos — mindenképen irtandó.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mikor apám mostohaanyámmal megesküdött, apámnak volt már az előző házasságból származó egy gyermeke. Vagyonukat csak azután szerezték. Három évig hadifogoly voltam s ezen idő alatt a vagyont megfelezték, a felét én, a másikat mostohaanyámmal kaptam. Mostoha testvérem ugyanakkora részre jogos-e, mint én, mikor apáról nem testvér? (Hű olvasó) — **Felelet.** Igen, mert a vagyon nem külön vagyon volt, hanem közszerzemény.

Kérdés. Tüdőbeteg-szanatórium hol van? (H. J.) — **Felelet.** Erzsébet-szanatórium, Budakeszi.

Kérdés. 1. Érvényben van-e még az a törvény, hogy azok a kishirtokosok, akiknek összesen 200 kat. holdjuk van egy tagban, önállóan adhatják vadászatra haszonbérletbe? 2. Finom 16-os browning vadászfegyvert hol lehet vásárolni és mi az ára? (K. S. 8362. sz.) — **Felelet.** 1. Igen, ha mindegyik birtokosnak legalább 50 holdja van benne. 2. Közlebbi felvilágosításért forduljon Mravkó fegyverműveshez választékos levélben. (Budapest, VII., Károlykörút 9. sz.)

Kérdés. Községünkben lévő ref. iskola tetőzetét a községnek kell újonnan építtetni. A képviselőtestületi ürvülésen úgy határozta, hogy a költség kétharmadát a birtokokra, egyharmadát családokra vetik ki. Jogos és méltányos-e ezen kivétel, mikor mindenkinek a gyermeke, tehát olyanoké is, kiknek semmi vagyonuk nincs, egyformán járhatnak iskolába, hogy a költségekhez egyenlően járuljanak hozzá? (Dédés) — **Felelet.** A képviselőtestület határozata nem ütközik a méltányosságba. A közterhekhez nagyobb mértékben kell hozzájárulni azoknak, kiknek nagyobb vagyonuk, jövedelmük s így nagyobb teherbíráskor van, még akkor is, ha az eredményben egyenlően részesednek is.

Kérdés. Apám elhunyt után anyám férjhez ment apai nagybátyámhoz s apám vagyonát is ő, illetőleg mostoha apám használja s nekünk semmit sem akar használatba kiadni, azt mondja, hogy most nagybátyámnak gazdálkodik. Lehetséges-e ez s van-e jogom követelni a vagyon kiadását? (Sz. J.) — **Felelet.** Kérdésből kivehetőleg az apja vagyonát nagybátyám használatába terhelte, melyről nagybátyám kifejezetten nem mondott le, hanem használatra átengedte a vagyon apjának. Ezt a használatot most nagybátyámnak engedte át. Ha így áll a helyzet, a vagyon használatát csak akkor kaphatja meg, ha a nagybátyám használatát megszünteti.

Kérdés. Apánk halála után anyánk gyermekeitől mindent elvont, így a hagyatékhöz tartozó kovácsműhelyt is. Joga van-e ehhez? (Bő.) — **Felelet.** A férj halála után az egész vagyon feletti használatot az özvegy. Ezért nem köteles bármit is használatra átengedni gyermekeinek. A gyermekeknek azonban megengedi a törvény, hogy a használatot az illő tartás mértékéig való korlátozását kérjék.

Kérdés. Több helyen azoknak a gazdasági cselédeknek, akik házhelyet igényeltek, felmondtak Szent György napra. Tekintettel a még mindig hideg időjárásra, kilakoltathatnak-e lakásunkból? (Egy hű előfizető) — **Felelet.** A kilakoltatást május 1-ig felfüggesztették, azonban a szolgálati viszony megszűnésével a szolgálati viszony alapján bírt lakásoknál, mint jelen esetben is, a kilakoltatás meg van engedve.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Ceglédi kisgazdák gyűlése.

A ceglédi kisgazdák látogatott gyűlés keretében tartották meg a rendes havi összejövetelüket, amelyen elsősorban a kisembereket érdeklő gazdasági kérdéseket tárgyalták meg. A «Falú» Országos Földműves Szövetség központját *Steinecker* Ferenc dr. egy. tanár, *Nagy* Sándor dr. és *Szeker*es László dr. képviselték, akiket a fiók-szövetség nevében *Borsos* István dr. ügyvezető igazgató üdvözölt, reámutatván arra, hogy soha nem volt nagyobb szükség a szegény emberek ügyének felkarolására és a törvényes keretek között való földhöz juttatására, mint épen ma, amikor a szocialista igazgatás hangja már a falu népét sem kíméli meg. Az üdvözlésre *Szeker*es László dr. válaszolt, aki egyúttal ismertette azokat a tennivalókat, amelyek nélkül a kisemberek s a nincstelenek ügyét megoldani nem lehet. Utána *Steinecker* Ferenc dr. alelnök-igazgató emelkedett szólásra. Dolgozni akarás — ügymond — meg van népünkben. A mi feladatunk tehát, hogy próbáljuk kielegíteni a munkáhségét és segítségünk ezen a nagy országos bajon, amely a dolgozók ezreit télvíz idején télenesre kárthatja. Milliárdok fekszenek a ki nem használt magyar munkakészségben. A Szövetség egyik célja ezt valóra váltani, ehhez azonban összedolgozás kell. Végeztül *Nagy* Sándor dr., *Bicskei* József szövetségi alelnök és mások hozzájárulása után az értekezlet *Borsos* igazgató lelkes szavaival ért véget. A ceglédi kisgazdák, földnélküliek és népes gyűlése is bizonyítja azt a nagy országos hivatást, amelyet a «Falú» Országos Földműves Szövetség e téren betölt, mint olyan agrárszervezetet, amely egy táborba igyekszik tömöríteni a magyar föld népét.

Népművelődési kiállítás Vértesacsán.

Vértesacsán március 15-én zárult be a Széchenyi Szövetség hathónapos népfőiskolája. S ugyanakkor nyílt meg az *Országos Faluszövetség és Stefánia Szövetség* népművelődési kiállítása. A megnyitót ünnepségen beszédet és előadásokat tartottak *Tichy* Sándor plébános, *Boldizsár* László vármegyei szabadoktatási titkár, *Róde* Imre, a tanfolyam vezetője. *Bodor* Antal dr., a Faluszövetség igazgatója pedig a kiállítást nyitotta meg.

A kivételi illetékek módosítása.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint kivételi illeték címén fizetendő 8-asnál finomabb búzaliszt után métermázsánként 5 kg. búza, rozsából készült láng-, főző- vagy kenyérliszt után métermázsánként 5 kg. rozs, lovak után 150.000 K, minden 110 láda tojás után 55 láda tojás, marha- és borjúbőr után az áru értékének 9 százaléka, más bőrök után az érték 5 százaléka, arany és ezüst után a színarany 1 százaléka, illetve a színezüst 2 százaléka.

Védekezés az aranka, ürge és hörcsögkárk ellen

A földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint a lóhere- és a lucernaföldeken még a múlt évben is kevés kivétellel hústól—hetven százalékos *arankafertőzés* volt. Ezért a földművelésügyi miniszter utasította az illetékes hatóságokat az aranka-irtására. Minthogy pedig az aranka elleni sikeres védekezés előfeltétele a tiszta vetőmag, a gazda saját érdekében cselekszik, ha csak tiszta, esetleg államilag ólomzárolt lucerna- és herevetőmagot használ. Intézkedett a földművelésügyi miniszter a nagy számban fellépett répabogarak, hörcsög és ürge irtása iránt is. A hörcsög és ürge irtásának legjobban bevált szere a szénkéng, ezidőszent alig szerzhető be, ezért a legcélszerűbb ezek ellen a kiöntéssel védekezni. Az irtás legsikeresebben kora tavasszal hajtható végre. Az aranka elleni védekezésre vonatkozó útmutatás négyyszáz korona és postai szállítási költségek beklűlése ellenében a magyar királyi növényélet és kórtani állomásnál (Budapest, I., Debről-út 17.) rendelhető meg. Meg kell jegyezni, hogy azt, aki a répabogarak irtását elmulasztja, hatvan ezer koronájú terjedő pénzbüntetéssel büntetik és az irtást a hatóság a mulasztó költségére végeztetik el.

Szabolcs vármegyében 22.478 holdat kaptak eddig a földigénylők.

A szabolcsmegyei birtokrendezési tárgyalások Nyiregyházán befejeződtek, több községben pedig most vannak folyamatban. Eddig negyven községre hoztak ítéletet és összesen 22.478 hold földet ítélték meg az igénylőknek. Birtokbাহelyezés 14 községben 6652 hold területen történt.

A borpiac helyzete.

A borpiacra a kényszerkölcsön hatása bizonyos lanyhulást eredményezett, de erősen szűrlődő árak mellett. A pénzsűke a kényszerkölcsön végleges elintézésig nehezen küszöbölhető ki. A jelenlegi borárak 10—105 fokos kereskedelmi borok 2200 K, 105—11 fokos 2500—2600 K, 12 fokos 3000 K. Jobb minőségűek 3000—5000 K. Édeses, magasfokú különleges borok a nagykereskedelemben 9—10.000 K-ért cserélnek gazdát.

A földadó búzaegyenértéke.

Az Országos Pénzügyi Tanács a búza értékét a földadófizetés szempontjából az 1924. április 1-től június 30-ig terjedő időszakra kilogrammonként 3000 koronában állapította meg.

Tenyészbikatelepet állítanak fel a debreceni gazdák.

A debreceni gazdálkodók a Hortobágy szélén egy magyar tenyészbikatelepet állítanak fel. A tervrajzok már elkészültek s mihelyt az idő megengedi, hozzáfognak az építkezéshez. A legnagyobb nehézséget a vízszolgáltatás okozza, mert a kismélységű kutak vize igen kevés és rossz. A gazdák épen ezért mozgalmat indítottak, hogy a város támogassa őket ártézikút fúrásában.

A belügyminiszter elrendelte a mezőgazdasági terményeknek lúzkár elleni megóvását.

Az ország nehéz gazdasági helyzetében egyenesen nemzeti érdek a mezőgazdasági terményeknek a tűzvész pusztításaitól való megóvása. E nagyfontosságú érdek biztosítása céljából a belügyminiszter azokat a megelőző tűzvédelmi szabályokat, amelyeknek szigorú megtartásával különösen behordás és a cséplés idején fokozott veszélyre kitért mezőgazdasági termények a tűzvesztől a lehetőség szerint megóvhatók, megállapította és közzétette közzéte valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjével, az államrendőrség budapesti és valamennyi kerületi főkapitányával és a csendőrkörületi parancsnokságokkal.

Néhai Széchenyi Miklós gróf püspök mindenét a magyarokra hagyta. Néhai Széchenyi Miklós gróf, volt nagyváradi püspök végrendeletét most terjesztették be a nagyváradi járásbírószághoz, mint hagyatéki bíróságához. A nyilvánosságra került végrendeletben az elhunyt püspök erősen magyar érzése jut kifejezésre. Általános örököséül a nagyváradi Szent Szív alapítványt jelöli meg, úgy azonban, hogy ha az egyházmegye kettéosztatnék, az örökség osztatlanul az egyházmegye magyar részét illesse. Műtárgyainak felhasználásával kapcsolatban azt mondja a végrendeletben, hogy a képeket csak akkor adományozza a nagyváradi múzeumnak, ha a város halálakor már nincsen román uralom alatt. A végrendelet nagy megütközést keltett a hivatalos román körökben s kárthatják, hogy az elhunyt püspök Nagyváradról, mint román hódoltság alatti területéről beszél.

Aranylakodalmal. Löcherer Andor, a kiváló magyar gazdasági szakíró, a Hunga és az OMGE egyik alapítótagja és feleese, zétényi *Klobusiczky* Irén március 18-án ünnepelték házasságuk ötvenéves évfordulóját. Az aranylakodalmal alkalmából a kiterjedt rokonságon kívül a társadalom minden rétegéből számosan keresték fel jókívánságaikkal a házaspárt.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban

Renner és Hamvai

sodronyfonat és szitaárúkesztőknél
Budapest, VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Baross-tér sark. Keleti pályaudvar közelében.

Rendelet készül az Oroszországban levő hadifoglyok hazahozataláról. Az Oroszországban élő hadifogoly magyar állampolgárok hazahozatala érdekében érkezellet volt a parlamentben. Az érkezelten abban állapodtak meg, hogy a kormány a volt hadifoglyok hazajövetelének elősegítésére rendeletet fog kiadni, amelyben részletesen tájékoztatja a hadifoglyok hozzátartozóit a hazajövetel módja felől. Utazási igazolványokat fognak kiadni az Oroszországban élő hadifoglyok részére és ezeket a velünk bartságos viszonyban levő államok moszkvai követi útján juttatják el hozzájuk. Ha a hozzátartozók útiköltségre pénzt is akarnak küldeni, ezt is továbbítani fogják a Vöröskereszt útján.

Halálozás. Kisjesseni és folkusfalvi *Jeszzenszky Gerőné*, szül. kisjesseni Jeszenszky Márta, hosszú és kínos szenvedés után, huszonhatéves korában Budapesten elhunyt. A nemeslelkű úriasszony, aki rövid életében is igazi mintaképe volt a magyar nagyszonyoknak, hősies türelemmel és megadással tűrte kínos szenvedését s a halotti szentségek felvétele után hűnyt el, mélységes gyásza borítván férjét, kis fiacskáját, nagyszámú rokonait és tisztelőit. A megboldogultban *Jeszzenszky Pál* udvari tanácsos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója, leányát gyászolja. Az elhunyt úriasszonyt március 21-én, délután 4 óraker temették a kerepesi temető halottasházából mélységes részvét mellett.

Rendhez szoktatják a pesti járókelőket. Az elmúlt hét egyik reggelén, a Berli-ni-téren, amely a fővárosnak egyik legforgalmasabb pontja, nagy feltűnést keltett hat rendőr, akiket azért vezényeltek oda, hogy az utca közönségét — *járni tanítsák*. A rendőrök mindenkit visszatessékelték a gyalogjáróra, aki nem egyenes, hanem haránt irányban akart átjutni egyik oldalról a másikra. A pesti közönségre ráfér a feyelem. Az elgázolóknak ugyanis nemcsak a villamosvezető, vagy a kocsis az oka. Ezentúl a többi forgalmas helyen is *rendőrök fogják ellenőrizni a járó-kelőket*. Így a rendőr a Nemzeti Színháznál fölír egy fiatalbért, mert egyik oldalról a másikra átbandozva, a Rákóczi-út kellős közepén, a kocsik között, újságot olvasott. Ezután *eljárást indítanak a közlekedési rend kihágása miatt mindenki ellen, aki a gyalogközlekedés szabályai ellen vét*.

Akik «apostoloknak» tartják magukat. A *csöngői* csendőrök érdekes karavánt kísért be a minap a celldömöki főszolgabírószákhoz, Három sovány legénykeből állott a társaság és csak az egyik törte nagy nehezen a nyelvünket. A karaván másik tagja egy szerb, a harmadik pedig egy oláh volt. A jámbor atyafiak csak úgy gormyedtek a magukkal cipelt rőpiratok alatt, sőt állítólag még pénz is jócskán volt náluk. Valami maguk alkotta vallás számára akartak híveket toborozni a tanyai nép közül, amely azonban mindenütt azonnal látta, hogy eszelősökkel van dolga. Eddig már bejárták az egész Dunántúlt. A cellájukba betett ételeket érintetlenül hagyták. Mindegyiknél volt egy növényolajjal telt üveg és ebből öntötték egy lábasa egy-két decire valót, hozzátettek 8–10 kanál lisztet, sőt, összekeverték és kész volt az ebéd. Az ebédre vizet ittak, mert a bort, általában a szeszes italokat megvetik. A csendőrség mindhármukat illetőségi helyükre toloncoltatta.

Megdrágult a vasúti utazás. Az elmúlt hét szerdáján, éjjel 12 óraker életbelépett az ötven százalékkal megdrágított vasúti díj-szabás. Ugyancsak ötven százalékkal drágult az árudíj-szabás is.

Multheti vezető cikkünk. Olvasóink közül sokan azzal a kívánsággal fordultak hozzánk, hogy magyarázzuk meg azokat az idegenszerű kifejezéseket, amelyeket a pénzügyi kérdések tárgyalása közben általában használni szoktak anélkül, hogy a laikus közönség a szavak és fogalmak valódi jelentőségével tisztában volna. Ennek a kívánságnak felelt meg a lapunk multheti számának vezető helyén közölt magyarázó cikk, amelyet jeles pénzügyi munkatársunk, *Vass Sándor* dr. írt meg a «Vasárnap» olvasóinak.

Portugália víz alatt. Portugáliában végzetes kimenetelű esőzés és havazás volt. Az ország legnagyobb része víz alá került. A vasúti forgalom csaknem teljesen szünetel. A főváros külső területét oly hirtelen öntötte el az árvíz, hogy tizenöt ember, akik pincelakásokban laktak, megfulladt. Algavre városában számos ház összedőlt és sok embert maga alá temetett. A vasúti töltés alamosása következtében egy vonat kisiklott és a töltés melletti mély árokba zuhant. Az utasok meghaltak.

A Nyergesujfalu és Vidéke Ipartestület mükedvelő gárdája.

A kitünő mükedvelő gárda február hónapban színre hozta a «Katóka örmesterné» című népszínművet nagy sikerrel. A pompás előadás szereplői a következők voltak: (lent balról-jobbra) Bakess József, Humer Pál, Lodi Vilmos; (az első sorban) Horváth Bözsi, Bares Mancsi, Tóth Ilonka, Zsitvay József községi aljegyző, mint rendező, Augusztin Mancsi, Pap Erzsébet, Rakovszki Terus, Hazelmayer Anna; (a második sorban) Speier Erzsi, Miksa József, Dobos László, Nemesszeghy Pál, Lohner Ferenc, Maul Annus, Láng Ferenc, Heiligermann Erzi, Szabó János, Markó Aurél adóügyi jegyző, mint ipartestületi titkár; (a harmadik sorban) Pécsi Béla, Mogorósy Ferenc, Stadler János, Heiligermann József, Heiligermann András, Mayerhoffer Ferenc, Lohner Ferenc, Csicsmann András. Az ipartestület ifjúsága oly oadaadó munkásságot fejtett ki, kétéstendős fennállása óta az önművelés és kultúra terjesztése terén, hogy méltán megérdemli az elismerést. (Beküldte: *Markó Aurél*, Nyergesujfaluról).

Felkutatják az Alföld rejtett értékeit. A debreceni Tisza István Tudományos-Társaság megalakulásakor feladatául tűzte ki az Alföld tüzetes tanulmányozását, mezőgazdasági és néprajzi szempontból. A cél az, hogy az Alföld rejtett értékeit felkutatassák s ezek felhasználásával segítsék az ország gazdasági megerősödését. A Társaság *Milekker Rezső* dr. egyetemi tanárt bízta meg a tudományos munka szervezésével, aki igyekezett a legtekintélyesebb szakértőket megnyerni az ügynek. Nagy eredményeket várnak az alföldi növényzet felkutatásától, mert remélhető, hogy sok, eddig nem terjesztett gyógynövényt fognak találni. Az öntözés, földművelés, a vad-és belvizek lecsapolásának kérdéseivel is foglalkozik a Társaság, amelynek munkáját a társadalom a legmegértőbb támogatásban kell, hogy részesítse.

Új ötezerkoronások. A Jegyintézet kislakú 5000 koronás államjegyeket hozott forgalomba, amelyeket Budapesten nyomtattak. Az új bankjegy világosbarna és ibolyaszínű.

A Lloyd Bank Részvénytársaság f. hó 15-én igazgatósági ülést tartott, amelyen megállapította 1923. évi mérlegét. A mérleg 3.832.889.210 korona tiszta nyereséggel zárul. — Bruttónyereség: 7.928.968.724 korona; ezt terhelő költségeikért és az 1923. évben megszerzett Andrassy-úti intézeti palota vételárának teljes leírásáért 4.096.079.514 korona. Az igazgatóság a folyó hó 31-re össze-hívott közgyűlésnek indítványozza, hogy osztalék címén részvényenként négyszáz takarékkorona (100 százalék) fizetessék.

Robbanás harminchárom halottal. Az olaszországi Turin közelében egy gyufagyárban robbanás történt és ennek következtében támadt tűz a gyártelep jórészt elpusztította. A robbanásnál harminchárom munkás élve elégett és igen sok ember megsebesült.

Kun Béla a szent koronát is el akarta adni. *Ambrózy* Gyula gróf, koronaőr könyvet írt a magyar szent korona eddigi történetéről. Igen érdekes az a fejezete, amely a korona kommun alatti sorsával foglalkozik. A forradalom kitörésekor a koronaőr felkereste Károlyt, akit arra kért, hogy a zavaros állapotok miatt egyezzen bele a korona elrejtésébe. Károly erre azt válaszolta, hogy a korona elrejtésére egyelőre nincsen szükség. A koronaőr ezután birtokára utazott és ott elárta a koronázási ékszerek tartalmazó szekrény kulcsait. Acsai birtokán olvasta aztán azt a hírt, hogy egy müncheni régiségkereskedő tárgyal *Kun Bélával* a szent korona elárverezéséről és megbízást kapott *Kun Bélától*, hogy a koronát százezer frankért eladhassa. Ambrózy gróf a híre azonnal a fővárosba sietett és érintkezést keresett *Romanelli* olasz zredessel, hogy a koronát megmenthesse az eladástól. Romanellivel azonban nem beszélhetett személyesen és máig sem tudja, hogy az olasz alezredes közbenjárására állt-e el *Kun Béla* a korona eladásától, vagy pedig mégis lekiürítette gátolta meg a gonosz terv megvalósításában. A kommunizmus bukása után Ambrózy kihallgatáson jelent meg a kormányzóknál, aki azonnal országos bizottságot hívott össze a korona ügyében. A szent koronát és a többi kincseket sértetlenül megtalálták, pontos jegyzéket vettek föl s a ládát lepecsételték.

Egy tízéves fiúcska leleplezett egy gyilkosságot. *Bereczki* Lajos lajosmizei lakosnak 10 éves fia a múlt év nyarán idősebb *Tóth József* lajosmizei gazda tanyáján töltötte a nyarat. A fiú nem régen Budapestre érkezett itten lakó anyjához és annak elmondotta, hogy a nyáron ifj. *Tóth József* 21 éves lajosmizei földműves egy ismeretlen vándorlegényt agyonlőtt. Úgy történt a dolog, hogy az ismeretlen ember a tanyán egy szalmakazal tövében ült és ifj. *Tóth József*, aki épen akkor madarakra vadászott, meglátva az idegen embert, azt lelőtte, azután a holttestet egy ládába gyömöszölte és a tanyán elárta. *Bereczki* Lajosné az esetet bejelentette a budapesti államrendőrségen és a nyomozás megindult. Kiderült, hogy a fiú vallomása megfelel a valóságnak. Ifj. *Tóth József* beismerte a bűncselekményt, mire átadták a kecskeméti kir. ügyészségnek. A holttest személyazonossága megállapítható nem volt, mert ott, ahol a holttestet elásták, valamikor agyagtéglyagár volt és a kiásott agyag mélyedését magas talajvíz borítja, úgy hogy a ládát onnan kiemelni jelenleg nem lehet.

Halálos szeretet. Pécsen egy hetvenhétéves asszonyt, özvegy *Szelencsi* Józsefnét temették és a temetésen résztvett leánya is, *Soós* Istvánné. Az asszonyt annyira megviselte a gyász, hogy már a beemelése alatt rosszul lett. A nyitott sír előtt aztán egyszerre összeesett és kiszenvedett hozzátartozói karjai között.

A walesi herceget eltiltották a lovaglástól. Többször írtunk az angol trónörökösnek, a walesi hercegnek, lovaglószenvédélyéről, amelyet olyan vakmerőséggel űz, hogy több ízben súlyos bukást, komoly sérülést is szenvedett. Csak nemrég adtunk hírt, hogy lovaglás közben a kezét törte s azóta az angol sajtó aggodó figyelmét felkeltette, ismét nyeregbe ült a walesi herceg. A napokban ismét elbotlott a lova egy akadályversenyen és maga alá temette a trónörökös, akinek ez volt a tizedik balesete. Most végre a király és a királyné elhatározta, hogy a legerélyesebb eszközökkel akadályozzák meg a trónörökös lovaglásban.

Gyilkosság két deci bor miatt. *Bencsis* József vitnyédi gazda egy korcsmai verekedés alkalmával megölte *Horváth* Pál közszéki bírót. A törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy a gyilkosság két deci bor miatt történt, amelyet *Horváth* rendelt, de *Bencsis* akart kifizetni. A bíróság a gyilkos gazdát, az enyhítő körülmények figyelembevételével, egy évi börtönre és ötszáz ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Párbaj — ricinussal. A római bíróság háromhavi börtönre ítélte két embert, akik magánviszályukat úgy intézték el, hogy kölcsönösen ricinussalaj itaták egymással. A magánviszály meglepően különös elintézése nagy feltűnést kelt s a világ semmiesetre sem ítéli el olyan szigorúan a két ellenfelet, mint a római bíróság. Csak arra vagyunk kíváncsiak, mekkora lehetett az a ricinuss mennyiség, amelyet a párbajozók megittak egymással. A büntetés nagyságából némi következtetéseket le lehet ugyan vonni, azt hisszük azonban, hogy ez a büntetés mindenképen felesleges, hiszen a két forróvérű római épen eléggé megbűnhődött azzal, hogy — megitta a ricinust.

Gyilkosüldözés mozdonyon. Amerikai rablókalandokra emlékeztető izgalmas esemény játszódott le a napokban a *temesvári* pályaudvaron, ahol egy őrmester felismerte egy régóta garázdálkodó rablóbanda két tagját. Az egyiket sikerült lefogni, a másik azonban megugrott. Egy fiatal fekező üldözőbe vette, mire a rabló agyonlőtte és tovább futott, közben egyre lövöldözött, úgy hogy egy vasúti munkást a lábán, egy vasutas a karján, egy rendőrőrmestert pedig a hátán megsebesített. A vasutasok erre egy mozdonyal vitték üldözőbe a veszedelmes haramiát, akit az egyik rendőrnök aztán sikerült is ártalmatlanná tenni. Az izgalmas üldözés közben a másik rabló kiszabadította magát az őrmester kezei közül és megszökött.

Repülőgépen a föld körül. A világkörüli repülésben résztvevő amerikai katonai légi cirkálóik közül három elhagyta az Oregon államban levő Eugene-t, a negyedik pedig Soata Monicát hagyta maga mögött. Ennek a vezetője, Nelson hadnagy reméli, hogy Seattlenben csatlakozhatik a többihez. (Seattle az Egyesült Államok nyugati részén, a kanadai határon fekszik, a Csendes Óceán mellett.) Egy newyorki jelentés szerint a világkörüli útra indult repülőgépek egyike kénytelen volt a kaliforniai Cottonwoodban leszállni.

Két asszony és a vendéghaj. Kurai Mária püspöklelei hajdon kölcsönadta egy ismerősének, a lakodalomba készülő *Vizhánnyó* Istvánnéknak a tulajdon saját «vendéghaját», hogy *Vizhánnyó* minél díszesebb konttyal büszkélkedhessen a lagzin. *Vizhánnyó* né úgylátszik meglegedkezett a kölcsönkért vendéghajról, mert teltek-multak a napok, mégsem vitte azt vissza Kurai Máriának, aki erre elhatározta, hogy rövid úton szerzi vissza hajának kölcsönbeadott vendégérszét. Egy nap találkozott az utcán *Vizhánnyó* nével s nekiesett a hajának s úgy széttúrta a frizuráját, mint jégeső a vetést, végül is megtalálta a vendéghaját s nagy diadalal kiboronálta az elrontott konttyból. *Vizhánnyó* né feljelenést tett Kurai Mária ellen. A járásbíróóság könnyű testi sértés miatt el is ítélte Kurai Máriát százezer korona pénzbüntetésre.

Világító utcaneveljötőablak. A bécsi városi tanács azzal kísérletezik, hogy az utcák nevét jelző táblákat *éjszakára is olvashatókká* tegye. Legutóbb olyan táblával kísérleteztek, amely *világító mázzal van bevonva* és magától világít a sötétségben. Valószínű, hogy ezeket a táblákat fogják Bécsben használni.

A féltékeny vőlegény. A Rákóczi-tér 2. számú házban véres szerelmi dráma történt. *Rácz* Imre bankhivatalnok zsebkésével elmetesztette menyasszonya, *Tilbrisz* Ilona nyakát, azután saját torját is el akarta vágni, de öngyilkossági kísérlete nem sikerült. A két sebesültet a kórházból, minthogy sérülésük nem túlságosan súlyos, elállították a főkapitányságra, kihallgatás végett. *Tilbrisz* Ilona elmondotta, hogy nemrégiben fölbontotta vőlegényével az eljegyzést, mire az többször megfenyegette. A férfi belopódzott szobájába és hátulról követte el a merényletet. A rendőrség a merénylet bankhivatalnokot őrizetbe vette.

Varrótű a szíven. *Fehérvári* Lajos 60 éves újságíró néhány nap előtt Budapesten gyanus körülmények között meghalt. A boncolásnál az orvos egy hatalmas varrótűt talált az öregember szívében. A további vizsgálat során kiderült, hogy *Fehérvári* halálát a varrótű okozta, melyet az ismeretlen tettes a szívébe szúrt. A rendőrség keresi a tettest.

Gyilkos család. Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott apagyilkosság történt *Varsánd* községben. *Kriszán* Illés hetvenesztendős gazdát 18 éves *György* nevű fia testvéreivel és anyjával egyetértve, disznóölökéssel megölte. Az apagyilkosságot *Albert* István szentannai körorvos fedezte fel, aki mint halottkém vizsgálta meg a halottat. A vizsgáltnál az elhunyt családjának olyan gyanus volt a viselkedése, hogy az orvos füzetes vizsgálat alá vette a halottat. Miután a megmerevedett hullát a család nem akarta levétköztetni, az orvos maga vágta le róla a ruhát. Ekkor észrevette, hogy hasán szúrás van, amelyet azonban vászonronggyal gondosan betömtek. A megindított nyomozás megállapította, hogy *Kriszán* Illés már hosszabb idő óta rossz viszonyban élt feleségével és gyermekeivel. A csendőrség a család tagjait letartóztatta.

Papi szabó! *Szovik* József reverenda- és cimadakészítő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Az «Ecclesia» harangjairól. T. «Ecclesia» Harangművek r. társaságnak Budapest, IV., Irány-utca 27. A szállított harangok f. hó 9-én érkeztek meg s 16-án meg lettek áldva s felhúzva. A megszólalás valóban megható volt. A hangjuk igen szép s az összhangzat a régivel kifogástalan. A népek annyira tejszik a harangok megszólalása, hogy máris arról beszélnek, hogy jó volna még egy nagy harangot beszerezni, hogy megint olyan teljes legyen a harangszó, ahilyen rekvirálás előtt volt. Be kell azonban ismernem, hogy az új harangoknak a hangja szebb, mint a régié s mint ahilyen az elrekviráltaké volt. Vokány, (Baranyam.), 1924. március 17. Masson Lipót s. k., plébános.

Elfogták a baromfiólak fosztogatóit. Az utóbbi időben vidékről egyre-másra érkeztek a feljelentések, hogy a magányos tanyákon, uradalmakon nyomtalanul eltűnnek a drága fajbaromfiak. Egyes tolvajok garázdálkodtak a falvak környékén s körülbelül egymilliórd korona értékű fajtúkok és fajlibát loptak össze rövid fél év alatt. A tenyészállatvásáron egy másfélmillió korona értékű emdeni lúdra ráismert egykori tulajdonosa, mire a detektív nyomozni kezdtek. Megállapították, hogy a ludat mostani tulajdonosa, egy Széna-téri kofától vásárolta. Figyelnéi kezdtek a kofát és kiderült, hogy összeköttetésben áll két foglalkozás nélküli emberrel; Jakotek Mihállyal és Csikós Nagy Bálinttal. Ezek Rákospalotán laknak, de igen sokszor utazgattak. Az egyik detektív éjjel-nappal figyelte a gyanús embereket és hamarosan kiderült, hogy ők a veszedelmes tyúktolvajok. Épen amikor vidéki körútjukról hazérkeztek, a detektív letartóztatta őket. Bevallották, hogy eleinte betörésből éltek, majd a tyúkolopásra adták magukat, amikor látták, hogy ez mindennél jövedelmezőbb «foglalkozás» a mai világban. Főként a dunamelletti falvakat látogatták, de elkalandoztak az alföldi és a dunántúli uradalmakra is. A két tolvajt és orgazdjáukat, a kofát letartóztatták.

Dollártolvaj postakezelő. A mezőkövesdi postahivatalhoz régebb idő óta érkeznek a panaszok, hogy a külföldről érkező pénzküldemények érthetetlen módon eltűnnek. A postahivatal vezetője a dologról jelentést tett a mezőkövesdi csendőrsnek, amely azonnal megkezdte a nyomozást. Eközben a postánál végzett rovincsolás eredményéből kiderült, hogy a lopásokat a külföldről érkező levelek kezelője, Székely Dalma követte el. A postakezelő ekkor már nem volt Mezőkövesden, néhány nappal előbb Budapestre utazott. A detektívek a fővárosra is kiterjesztették a nyomozást, amelynek sikere is volt. Székely Dalmát a Park-szállóban elfogták és Mezőkövesdre szállították. A megtévedt fiatal postakezelő eleinte tagadtott, később azonban beismerte, hogy rendszeresen felbontotta a külföldről, főleg Amerikából érkező pénzleveleket. Kiderült az is, hogy Székely Dalma nemcsak a külföldről érkező pénzleveleket fosztogatta ki, hanem ezeken kívül még 52 millió korona kincstári pénz is eltűnt a kezén. A sikkasztó postakezelőnőt a miskolci ügyészség fogházába kísérték.

Óskori kultúra maradványait ásták ki Ausztráliában. A New-Yorkban megjelenő World rendkívül érdekes cikket közöl azokról az ásatásokról, amelyeket a háború alatt a németektől elvett szigeteken folytatnak a japánok. Így a Karolina szigetszoport Lele nevű szigetén végzett ásatások világraszóló nagy eredményekkel lepték meg a tudósokat. A feltárt romok érdekesség és fontosság tekintetében a világ minden eddigi ismert régiségelő helyét felülmúlják s valószínűleg annak a hatalmas kultúrának végső maradványai, amelyek a Csendes-óceán nyugati felén elsüllyedt óriási szárazföldre együtt tűnt el az emberiség szeme elől. A tudósok szerint olyan népfaj kultúrájáról van szó, amelyről eddig a tudományos világnak tudomása sem volt. Az egyik nagy romvárosnak, amelyet Lele-szigeten fedeztek fel, a jelek szerint, mintegy kétszáz ezer lakosa lehetett. A kiásott város maradványai ma is csodálatra méltók: széles csatornák, hatalmas kőfalak, tömör kőből épült házak, rakodópartok maradványai tárultak fel a tudósok előtt, akik olyan edényeket és egyéb tárgyakat is találtak, amelyek egyetlen eddigi ismert régi emlékhöz sem lehet hasonlítani.

Az angol csillagászok a Mars-lakóknak akarnak fényjeleket leadni. Egyes hírek szerint neves angol csillagászok megkísérelnek összeköttetést létesíteni a Föld és a Mars-lakók között. Tudvalevő ugyanis, hogy némely tudósok szerint a Mars-bolygón embernek megfelelő teremtmények élnek, minthogy ott eddigi vizsgálódások szerint, az életnek minden előfeltétele megvan. Az angol tudósok a Jungfrau ormáról mérhetően erősségű fénysugarat akarnak vetíteni a Mars irányába. A fényjeleket a telegráf abcéje szerint vetítenék hosszabb-rövidebb időközökben és így akarnák a Föld üdvözletét elküldeni a Marsnak. A csillagászok ez év augusztus 17-én szándékoznak megvalósítani a kísérletet, még pedig azért, mert ezen a napon kerül a Mars legközelebb, 57 millió kilométernyi távolságba a Földhöz. Jelenleg még épen ötször ilyen távol van tőlünk a Mars. A fénysugarat acetilénlámpák segítségével állítanák elő. Két kvintillió gyertyafényű kell, hogy legyen a fénysugár erőssége, hogy a Marsig eljusson.

Negyvenhat év múlva kézbesítettek egy levelet. A kóburgi pályaudvar egyik épületéről levettek néhány nappal ezelőtt a levélszekrényt. A szekrény eltávolítása után levelet találtak, amely a falhoz szorult és már hozzátapadt. A levelet 1878 november 26-án akarták a levélszekrénybe bedobni, de valahogy mögéje csúszott. A posta most továbbította a levelet Lausha községbe, ahol még életben van a címzett. Egy öreg mázolómesternek szolt a levél, aki nagy érdeklődéssel olvasta egyik fiatal rokonának a leírását katonáskodásának első napjairól. A derék katona azóta kivándorolt Amerikába és csak most fogja megtudni, miért nem kapott választ annakidején levelére.

A föld legmagasabb házai. Ismeretes dolog, hogy a föld legmagasabb házai Amerikában vannak, különösen pedig New-York városában, hol a 20—30 emeletes kereskedelmi, irodaépületek, lakóházak és szállodák százával vannak. Az eddig épült legmagasabb ház a Woolworth-épület, amely 58 emelet magas, azonban nemskora hozzáfognak a Madison-téren egy olyan épület alapozásához, amelynek toronyszerűen kiemelkedő középső része 80 emeletes lesz. Joggal kíváncsiak lehetünk, hogy hol van hát az a határ, ameddig a semmi akadálytól vissza nem riadó amerikai mérnökök a felhőkarcolók építésében elmehetnek. Ebből az alkalmából nem lesz talán érdektelen, ha ezeknek az óriásüzemeknek méreteiről és életeről egy-két példát felemlítünk. Itt van pl. az Equitable biztosító-társaság 40 emeletes irodaépülete a Broadway-n, New-York legforgalmasabb utcáján. 166 méter magas, alapozása pedig 27 méter mély. Nappal 12 ezer embernek szolgál állandó tartózkodási helyül. Az épületben 65 lift van, melyeket naponta átlag 90 ezer ember használ. A helyiségekben összesen 5800 telefonállomás van felszerelve; a napi postaforgalom átlag kifelé 63, befelé pedig 88 ezer darab. A Woolworth-épület, amelyben óriási áruház és kereskedelmi irodák vannak, szintén a Broadway-n van; 58 emeletes és 242 méter magas, 33 méter mélyen alapozva. Az épülethez 14 ezer embert köt a foglalkozása. A forgalmat félpercenként közeledő 29 lift látja el, amelyek a leggyorsabbak a földön. Ugyanis ahhoz, hogy egy lift a földszintről a 54. emeletig felemelkedhessen, épen egy perc szükséges. A liftek megépítése a biztonság szempontjából az elképzelhető legtekélyesebb. Elsősorban úgy vannak építve, hogy ha bármelyik ütközben megakad, egy másik járhat melléje, amelybe a bennülők ászállhatnak. Ezenkívül úgy is kipróbálták a lifteket, hogy egyenként 32 métermássa súllyal megterhelve leejtették azokat a 45. emelet magasságából úgy, hogy az ütközben felfogó biztonsági szerkezeteket eltávolították. A legalul elhelyezett légvancosok még így is olyan tökéletesen működtek, hogy a liftek középebe helyezett pohár víz sem loccsant ki. Hogy milyen arányú építkezés folyik New-Yorkban, arról pedig fogalmat nyújthat az, ha tudjuk, hogy az 1913-tól az 1922. évig terjedő (tehát a háborús) tíz év alatt csak a város közepét alkotó Manhattan szigetén 5736 épületet romboltak le, 3609 új épületet emeltek és 5917 épületet teljesen átalakítottak.

Mennyit ér egy kisujj? A híres londoni színész, George Graves, a múlt évben hosszabb vendégszereplésre szerződött Dél-afrikába. Egyik utazásán vonatja kisklott, a művész kizuhant a pályára s kisujját veszítette. Graves beperelte a vasúttársaságot, és 4000 font kártérítést követelt kisujjaért. A delafrikai bíróság ítélték az ügyben s 1500 font sterling kártérítést állapított meg George Gravesnek. Magyar koronában 600 milliót, ami még Londonban is tiszteletreméltó fájdalomdj egy kisujjért.

Hogyan esznek a japán vendéglőkben? Egy német hírlapíró fölkeresett egy japán vendéglőt és az ott látottakról a következő érdekes cikkből számolt be lapjában: Az étálpn nem tudok eligazodni — írja a hírlapíró — de a pincér segít nekem. Nyers halat ajánl, besavanyítva, továbbá salátát, omltetet és végül a japánok nemzeti törzseledét: marhahúst rizzsel és főzelékek. Hozatok egy adagot. A pincér először egy főzőköszüléket tesz az asztalra, egy üres lábossal, utána nyers húst hoz egy edényben, egy csészeben zsírt és egy másikban cukrot. Hoz egy kis főzeléket is és egy-egy bögre fehér- és barnaszínű levesféléet. A japáni ember ezekkel maga főzi az ebédjét. Két pálcikkával vesz egy kis zsírt és főzeléket, megpirítja, ráteszi a nyers húrsra és megsüti az egészét. Leönti a húsfelet a különböző színű levesekkel és egy hatalmas porció cukrot önt rá. Amikor elkészült az étel, hoznak hozzá egy egész tál rizst, salátát és egy nagy kanna teát. Kést, villát, kanalat nem adnak az ételhez. Kis fémálcikkák feszülnek az asztalokon, ezek közül egyet hüvelyk- és mutatóujjuk közé vesznek a japánok, a másikat nagyujjuk és gyűrűsujjuk közé és ezzel fogják meg és emelik az ételt, anélkül, hogy a balkezüikkel segítenének. A cukros marhahús meglehetősen izlett a német hírlapírónak. A cukrot nem érezte a húson, mert az édesességet alkalmasint elnyelte a sós leves. Az egész ebéd két aranyárkába került.

TRÉFÁK

A böles agglegény.

— Az esküvő szerintem sokkal szomorúbb dolog, mint a temetés.

- Miért?
- Mert ott egyszerre két embert temetnek.

A suszterinas

- Minek adjuk a Marci fiút, apjuk?
- Suszterinasnak.
- Akárminek, csak annak ne.
- Aztán miért ne?
- Mert a suszterinasok nem élnek soká.
- Hogy-hogy?
- Hát láttál te már hatvanéves suszterinast?

A birkahús.

- Örülök, hogy nem szeretem a birkahúst.
- Miért?
- Mert ha szeretném, akkor sokat ennék belőle és ha sok birkahúst ennék, az borzasztó volna, mert nem szeretem.

A jó állás.

- Mit csinál a fia, bátyám?
- Pesten van, jó állásban. A legjobb házakba bejáratos.
- Micsoda a fiú?
- Levélhordó.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: ifjabb Péter János, Búttaszékről.)

2. Kockarejtvény.

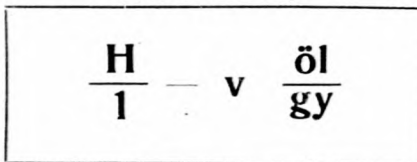
k	r	o	r
p	p	a	r
í	í	k	p
a	a	r	a

Dohányzók használják.
Hasznóhajtó foglalkozás.
Sétálni szoktak benne.
Üdülőhely Déltirolban.

A betűket helyesen összerakva merőlegesen és vízszintesen olvasva ugyanazon szavakat kapjuk eredményül.

(Beküldte: Nyíri Imre, Sárrétudvariról.)

3. Betűrejtvény.

(Beküldte: Arany István, Herédéről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 16-ik számunkban közöljük.

A 10-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Változatlanul jön a halál.**
2. Vonaltrejtvény: **Mikszáth Kálmán.**
3. Talány: **Fordított világot élünk.**

Megfejtették: Hegedüs Kálmán, Schmutk János, Cs. Szücs Ferenc, Sántha Gyula, Sándor István, Gulyás Imre, Szálás Lajos, Kiss József, Felnagy Imréné, Aranyos István, ifj. Molnár Ferenc, Nyaka Lajos, Jenci Mátyas, Jeremiás Balázs, ifj. Urbányi Ferenc, ifj. Baranyi Imre, Fűréd Mancia, Hlavicska Alajos, Balogh Ferenc, Pethő Béla, Végh Jenő, Oláh Ernő, Aradsky György, Mészáros Istvánné, ifj. Szücs Bálint, Karácsony István, ifj. Bordás Antal, Latsits István, Rózsa Sándor, Wágner Antalé, Molnár László, Szekeres Imre, Szabó Lajos, Csenky Rózi, Kalmár József, Viszket Vilma, Szalay Margit, Viszket Margit, Pardi Ferenc, Gazsó János, Ragó István, Mekis Adam, Végh András, Gombás Mihály, Gróf József, Hegedüs Pál, Toka Mátyas, Jámbor Sándor, Sziujártó Szabó Benjamin, Falucskai Sándor, Gaál Lajos, Simon Jenő, Nagy József, Gönczy Annuska, ifj. Nádrádi Gáspár, Veres Ferenc, Kecskés Sándor, ifj. Nyaka Lajos, Lemlec Imre, Kaszás Ilonka, ifj. Buti P. Jánosné, Lőrincz Irmuska, Dori József, Fejes László, Batta Pál, Flink György.

Jutalomkönyvet nyertek: **ifj. Molnár Ferenc (Csór), Szabó Lajos (Gerlapusztó), Molnár László (Hatvan), Wágner Antalné (Abádszalók), Rózsa Sándor (Ráckeve.)**

A 11-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 23-án.)

Gabona, liszt. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 332.500, pestmegyei és dunántúli 330.500, 79 kg.-os tiszavidéki 342.500, pestmegyei és dunántúli 340.000, rozs 28.500, takarmányárpa 310.000, sórárpa 370.000, tengeri 260.000, zab 270.000 K métermázsánként. — Búzaliszt: 0-ás 5350, 2-es 5050, 6-os 4650, 7-es 4000, 8-as 2200, korpa 1900. Rozsliszt: 0-ás 4600, 1-es 4400 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 10—10.500, tisztítható 12.500—13.500, nagyaránkamentes 14.000—15.500, fehér, ólomzárólt 20.500—21.500, vörös, ólomzárólt 19—19.500, lucerna-mag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 9—9.500, nagyaránkás, tisztítható 10—11.000, nagyaránkamentes 12.500—13.500, fehér, ólomzárólt 17—18.000, vörös, ólomzárólt 16.500—17.000, mák 7400—7800, muharmag 3200—3300, nyulszapuka 13—15.000, tavaszi búkköny 1700—1900 K kilogrammonként.

Takarmány. Rétiszéna elsőrendű ó 86—95.000, másodrendű ó 66—85.000, harmadrendű csomagolásra 36—60.000, muharszéna 80—110.000, lucernaszéna 120—165.000, takarmányrépa 45—55.000, alm-szalma 27—38.000, zsúpszalma 40—53.000 K métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 12.300, közép 11.000, gyengébb 9200, bika 12.300, bivaly 11.500, tehén, jobb 11.700 K kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Igás kocsi, nehéz 5.500.000—12.950.000, igás kocsi, könnyű 3.500.000—8.000.000, alárendelt minőségű lovak 800.000—4.000.000 K.

Juhvásár. Feljavított juh 8000 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Hízott sertés 23.500—25.000, süldősertés 11—16.000, tenyésztés 500.000—1.200.000, malac 300—400.000 K darabonként.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdélyi jármosökr 20—22.000, elsőrendű fehér jármosökr 16—18.000, elsőrendű tarka jármosökr 14—16.000, friss fejős és vemhes tehén 15—17.000, 1/2 éves iszók 14—16.000, 1/2 éves tinók 13—15.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 24.000, másodrendű 22.000, hátulja, elsőrendű 28.000, másodrendű 26.000; borjúhús eleje, elsőrendű 24.000, másodrendű 20.000, hátulja, elsőrendű 32.000, másodrendű 26.000; sertés: oldalas 30.000, comb 34.000, karaj 36.000, zsír 34.000, hárj 34.000, olvasztani való szalonna 30.000, füstölt- vagy paprikásszalonna 35.000; sertéstepertő 28.000; birkahús eleje 22.000—24.000, hátulja 23—30.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 4700, tejszínhab 20.000, tejfel 8000—12.000 K literenként, vaj 35—44.000, tehénturó 8—10.000, juhturó 16—19.000, emmentáli sajt 54—70.000, gróji 32.000, trappista 24—34.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 40—70.000, tyúk párja 60.000—100.000, hízott ruca kilogrammja 40—44.000, hízott lúd kilogrammja 32—44.000, hízott pulyka 30.000, libamáj kilogrammja 126—150.000 K. Tojás darabja 1100 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 4000—6000, petrezselyem 6000—10.000, zeller 7000—12.000, kalarábé 900—1200, vöröshagyma 2—2300, fokhagyma 5000—6000, cékla 1600—2000, fejeskáposzta 3000—3500, kelkáposzta 3000—4200, rózsburgonya nagyban 2000—3000, fehér burgonya nagyban 1200—1500, karfiol 8000—14.000, torma 8000—14.000, spenót 12—18.000, sampióngomba 56—75.000 K kilogrammonként.

A takarékkorona és az idegen pénznemek legmagasabb áral 1924. évi március hó 24-én: 1 drb Napoleon 273.000 K, angol font 349.800 K, dollár 81.600 K, francia frank 4510 K, olasz lira 3530 K, osztrák korona 1.14 K, román lei 430 K, cseh korona 2360 K, svájci frank 14.065 K, szerb dinár 1000 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0085 svájci frankot fizettek. 100 takarékkorona = 118 papirkorona.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**
Felelős szerkesztő: **Héjy Imre dr.**

A FUVAROS.

KARÁCSONYI TÖRTÉNET * IRTA: NYÁRY ANDOR.

(4. folytatás.)

A feleségére nézett:

— A mamuska majd megmondja, ki volt a legjobb.

A gyermekek szorongva lesték édesanyjuk szavait.

Sokanvagyunk Andrásné megsimogatta a gyermekek arcát:

— Egyforma jók voltak mind a hárman.

— Ezt már szeretem hallani! — bólintott konokságot színélve Sokanvagyunk András.

A kis leány felnyújtózott édesapja térdére, kövér karjával átfogta nyakát, arcát odaszoritotta édesapja arcához, aztán édes naivsággal megszólalt:

— De én tudom ám, hogy miért voltunk ilyen jók!

— Miért, kis leányom?

Ilonka elégedte édesapja nyakát, kissé hátrább lépett, aztán apró mutatóujját fruskásan föltartotta:

— Azért, hogy a Jézuska meghozza az alvóbabát...

Jani is közbeszólt:

— Meg az ólomkatonákat.

— Meg a sörényes lovat.

Sokanvagyunk András lélegzete elakadt. Mintha összeszorították volna a torkát, mintha a gondtalan boldogság nehéz bánattá nehezedett volna. Mintha halálra lett volna itélve és édes álmából fölrázták volna a bitófa alá...

— Igen, kis leányom... kicsikém — mondta, alig birta kimondani a szavakat, aztán a gyermekeket eltolta magától:

— MenjeteK játszani.

Mosolyogni próbált. Nem tudott.

A három gyermek eltávozott, egy pillanat múlva fölhangozott a lármás játék.

— Vigyázz!... Jobbra nézz!

— Csicsija!... csicsija!...

— Előre!

Sokanvagyunk András hallgatta, aztán az asszony felé fordult, kezét gyengén rátette az asszony kezére és befelé mutatott, ahol a gyermekek játszottak:

— Hallod a gyermekeket?

Az asszony sóhajtott:

— Szegény kis ártatlanok!

Sokanvagyunk András meleg tekintetét ráemelte a szomorú asszonyra.

— Hogyan vesszük meg az alvóbabát, az ólomkatonákat, meg a sörényes lovat?

Az asszony szeme könnyes lett:

— Az idén nem jön hozzánk a Jézuska.

Sokanvagyunk András maga elé nézett:

— Annak meg kell jönni!

Elgondolkozott:

— Belepusztulnának a gyerekek, ha nem kapnák meg a megígért ajándékot.

Az asszony sírva fakadt:

— Én édes kis árva magzataim!

Sokanvagyunk András szemé megcsillant.

Közlebb húzódott az asszonyhoz, melléje simult, az arca mintha megragyogott volna, aztán megszólalt, erős határozottság remeggett a szavába:

— Veszek két lovat meg egy kocsit, aztán... fát fuvarozok az erdőből... Itt a tél. Fuvarosra mindig szükség van. Megmutatom, hogy Sokanvagyunk András hivatal nélkül is megél.

Az asszony fölemelte a fejét:

— Miből veszed a lovakat meg a kocsit... Egy krajcárunk sincs.

Sokanvagyunk András összeszorította a szemöldökét.

— Van két ágyunk... Minek nekünk két

ágy... El férünk egy ágyban is. Az egyik ágyat eladjuk. Aztán... ha egy ágy van, akkor fölösleges az egyik éjjeliszekrény is... Aztán a... sezlontra sincs szükség... meg a mosdó se föltétlenül szükséges. A toalettükröt is eladhatjuk.

Az asszony elszomorodott:

— Eladjuk a bútorainkat?

Sokanvagyunk András megfogta az asszony kezét:

— Veszünk helyette másikat. A fuvarozás jól jövedelmez. Pár hónap múlva lesz mindenünk Új bútor, minden.

Elhalkult a szava:

— Csak most kerekítsük ki az összeget, ami a ló meg a kocsi árára kell... Az a baj, hogy más nincs, amit eladhatnánk... A bútorok árából még nem kerül ki a ló is meg a kocsi is.

Sokanvagyunk Andrásné elgondolkozott:

— Hát ha a bútorok mellé eladnánk a...

— Mit?

Az asszony sokáig nem szólt, nehezen nyögte ki a szavakat:

A... gyűrűket.

Sokanvagyunk András összeráncolta a homlokát:

— A jegygyűrűket?

Az asszony bizonytalanul nézett az urára.

— Azt.

Sokanvagyunk András megforgatta ujján a jegygyűrűt, az egyetlen ékszer, amit a háborús nyomorúság meghagyott, sokáig nézte, sóhajtott, aztán megszólalt:

— Igazad van...

Maga elé nézett a földre és számolgotott.

— Az ágy, az éjjeliszekrény, a sezlón, a toalettükrök...

Lehuzta ujjáról a gyűrűt.

— Nem elég.

Az asszony is lehuzta ujjáról a gyűrűt és átadta az urának.

A lovat, meg a kocsit meg kell venni.

Sokanvagyunk András gondolkozott, még mindig a tenyerében tartotta a két gyűrűt, még mindig forgatta. Nehezen tudott megbarátkozni a gondolattal. Majd hirtelen felderült az arca.

— Hát persze — mondta megkönnyebbülten, mintha lidércnyomástól szabadult volna — a lónak meg a kocsinak meg kell lenni... Enélkül nem lesz Jézuska ajándéka!...

Az arca mosolygott, aztán a két karikagyűrűt a zsebébe csúsztatta, mintha mi sem történt volna.

— Gyí, te!...

Sokanvagyunk András megsuhogtatta az ostort s a két kis ló nekifeküdt az istrángoknak.

A nap akkor állt lábujjhegyre a láthatár alján, az első madár akkor kezdte dalát az erdőben, a kőd a völgyekben összebuji, mint az alattomos ember, aztán szétszólt, amint a nap a hegyek fölé szökött és belevigyorgott a völgybe.

Hajnaldodott.

Sokanvagyunk András, a fuvaros, kora hajnaltól késő estig hordta a nehéz tölgyfahasábokat. Tollforgatáshoz szokott keze kivéresedett, tenyerén vízhólyagokat tört a fafogás, aztán a vízhólyagok felfakadtak, aztán fájtak, aztán csupa seb lett a tenyere.

A két kis ló nekifeküdt az istrángoknak és a fával megakartott kocsit lassan dőcögött az erdei vágásokon.

Sokanvagyunk András vézna testét összetörte a kocsi-rázás, az izmai fájtak, de Sokanvagyunk András nem törődött a fájó izmaival, nem törődött kivéresedett kezével, nem törődött a vízhólyagokkal, amelyek égő kinnal égtek tenyerén.

1000

rheuma-és cszuzbeteg ki teljesen ártalmatlan, megermentes, természetes ivókurám által szenvedésétől teljesen megszabadított, felhatalmazott engem arra, hogy köszönő- és elismerőleveleit a nyilvánosságra hozzam.

Ne kutasson új szerek után, hanem tegye Ön is meg a teljesen költségmentes kísérletet ivókurámmal, mely már ezreket gyógyított. Irjon nekem egy levelezőlapot és azonnal küldöm Önnek felvilágosítómat és sok hiteles gyógyjelentést teljesen díjtalanul és költségmentesen. — Cim:

OPERA GYÓGYSZERTÁR
székhelye I/V. Budapest.

Máthé András
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstökét, finomító készüléket és vörösréz mosóüstökét a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Arjegyék ingyen.

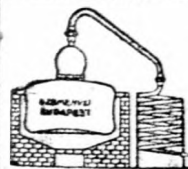
Kerékpár alkatrészeket, hegyi gummikakat nagybani gyári árban
LÁNG J. ÉS FIA
Budapest, József-körút 41.

Megbízható jó minőségű árút a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a
«HANGYA»
vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókellékek, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőzők, mosóüstök, valamint tejgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

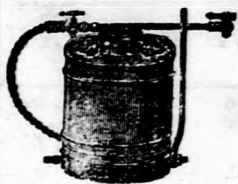
Szemeyei Lajos
rézműves, ónozó és gépműhelye Budapest, IX., Remete-utca 34. szám.

Szakorosi

rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Permetezőket

(Vermorel-rendszer) kifogástalan minőségben legjutányosabban szállít

Nagy Ignác

Budapest VII., Károly-körút 9.
Telefon: József 115-18.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságosság bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban álli kielégíteni.

Ekek, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszfűlők,

marokrakó és hévekötő aratógépek, lógerelyek, kézi-járgányosok, motoros- és gőzszéplőkészletek, szeszkavágók, répvágók, darálóok, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági gépozrtályánál szerzhetők be legjutányosabban.

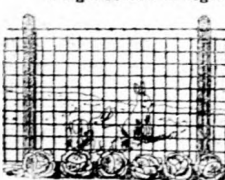
Mezőtúr

vidékén, állomásmán 95 holdas tanya birtok, szikmentes, kitűnő talaj, 34 hold őszi búza-vetés, eladó esetleg bérbeadandó. **Nógrádban** 75 kat. holdas tanyabirtok. **Kisszálláson** 17 hold föld, melyből körülbelül 4 hold szőlő és gyümölcsös. **Békésben** kitűnő 32 hold, épületek nélkül (építkezés könnyű). **Kiskunhalas** vidékén 25 holdas homokbirtok, épületek nélkül. **Bácsmezőn** 20 holdas birtok. **Nógrádban** 200 holdas birtok, urilakkal, akár azonnali fizetésre, akár részletfizetésre (most hosszabb időre bérebe van adva) eladók. **Pászto** vidékén hatvanholdas birtokbérlet elköltözés miatt azonnal átadatik.

Dr. Héray Andor ingatlan-irodájánál, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. (Nagykörút és Üllő-út sarkánál.)

«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtükéletesebbek

Egyedüli gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR** fonatny-, szövet-, fonat- és kerítés-gyára Budapest, VIII., Üllői-út 48/27. Arjegyék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tüskés-drót alkalmi áron.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszabertői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPITÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Pálinkafőzőüstökét, mosóüstökét és tejgazdasági üstökét

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőkét szakszerűen berendez:

Godra Sándor és Fia rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvácsártér közelében. Telefon: József 50-12.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindenemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Magánjáró gőzjép

10 HP hozzávaló cseplővel, az egész garnitúra M. Államvasúti gyártmány, kapható **gabonatorlesztésre is.**

Cim: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Magánjáró gőzjép

6 HP Magyar Államvasúti gyártmány komplett garnitúra, kapható **gabonatorlesztésre is.**

Cim: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Szivógázmotoros cséplőkészlet

900 m/m dobszélességű cseplővel, vasrámás, kapható **gabonatorlesztésre is.**

Cim: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

GENERÁTOR

20-25 lóerejű, szivógázmotorhoz kapható **gabonatorlesztésre is.**

Cim: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest, V. ker., Berliini-tér 4. sz.

ELEVÁTOR

(szalmakazalozó) Hoffherr és Schranz gyártmány kapható **gabonatorlesztésre is.**

Cim: **KELLNER ANTAL ÉS FIA,** Budapest V. ker., Berliini-tér 4. sz.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerzhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.